Kimya Toprak ve Sağlık Ürünleri Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi 28.10.2025

T.C. Ticaret Bakanlığı - Dahilde İşleme Rejimi - Kimya Toprak Ve Sağlık Ürünleri Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi

Kimya, Toprak Ve Sağlık Endüstrileri Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Dayanak, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) İşbu Genelge, kimya (kimyasallar ve kimyasal ürünler, plastik, kauçuk vs.), toprak (çimento, cam, seramik ürünleri ile diğer metalik olmayan mineral ürünler) ve sağlık endüstrileri (eczacılık ürünleri, medikal ürünler vb.) ürünlerinin ihracatı ile ihracat sayılan satış ve teslimlerine ilişkin Dahilde İşleme Rejimi tedbirlerinin uygulama usul ve esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) İşbu Genelge, 27/01/2005 tarihli ve 25709 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 17/01/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Dahilde İşleme Rejimi Kararı ile bu Karar'a istinaden 20/12/2006 tarihli ve 26382 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhracat: 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği, 01/04/2007 tarihli ve 26480 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhracat: 2007/2 sayılı Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ, 27/01/2005 tarihli ve 25709 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhracat: 2005/2 sayılı İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ ve

03/12/2019 tarihli ve 30967 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhracat: 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği hükümleri çerçevesinde hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 3 – (1) İşbu Genelge, kimya (kimyasallar ve kimyasal ürünler, plastik, kauçuk vs.), toprak (çimento, cam, seramik ürünleri ile diğer metalik olmayan mineral ürünler) ve sağlık endüstrileri (eczacılık ürünleri, medikal ürünler vb.) ürünlerinin ihracatı, ihracat sayılan satış ve teslimleri ile bu kapsamda yapılacak olan ithalat/yurt içi alıma ilişkin Dahilde İşleme Rejimi kapsamında uygulanacak dahilde işleme tedbirlerini kapsar.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) İşbu Genelge'de geçen;

a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını, b) Belge: Dahilde İşleme İzin Belgesini, c) DİİB: Dahilde İşleme İzin Belgesini, ç) DİR: Dahilde İşleme Rejimini,
d) Döviz Kullanım Oranı: İhracat:2006/12 sayılı Tebliğ'in 3'üncü maddesindeki "Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki CIF ithal (yurt içi alımlar hariç) tutarının FOB ihraç tutarına (ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymeti dahil) olan yüzde oranını",

e) DYS: İhracat:2019/7 sayılı Tebliğ'in 4'üncü maddesindeki "Mal ihracatına ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri ile Dâhilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Vergi Resim Harç İstisnası, Belgesiz İhracat Kredilerine ilişkin bileşenlerden oluşan Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemini",

f) Fire: İhracat:2006/12 sayılı Tebliğ'in 3'üncü maddesindeki "İşleme faaliyetleri sırasında özellikle kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz kaçağı şeklinde yitirilen ve imha olan kısım ile ekonomik değeri olmayan atıkları",

g) Genel Müdürlük: İhracat Genel Müdürlüğünü,

ğ) GTİP: Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunu,

h) İkincil İşlem Görmüş Ürün: İhracat:2006/12 sayılı Tebliğ'in 3'üncü maddesindeki, "İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürünü",

ı) Karar: 17/01/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Dahilde İşleme Rejimi Kararı'nı,

i) İhracat: 2005/2 sayılı Tebliğ: İhracat:2005/2 sayılı İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ'i

j) İhracat: 2006/12 sayılı Tebliğ: İhracat:2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'ni,

k) İhracat :2007/2 sayılı Tebliğ: İhracat:2007/2 sayılı Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ'i,

l) İhracat: 2019/7 sayılı Tebliğ: İhracat:2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği'ni

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve DİİB İthalat Listesine İlişkin Hükümler

Genel Esaslar

MADDE 5 – (1) DİİB başvurularına yönelik değerlendirme süreci, işbu Genelge dahil DİR mevzuatı çerçevesinde, belge konusu sektörlerin piyasa dinamikleri, yatırım, istihdam ve dış ticaret politikaları ile mevcut sektörel potansiyel ve risk değerlendirmeleri de göz önünde bulundurularak proje bazında tekemmül ettirilir.

(2) İndirimli teminat, aracı ihracatçı, eşdeğer eşya, ekspertiz şartı, ayniyet ve benzeri hususlara ilişkin düzenlemeler DİİB'in özel şartlar bölümüne kaydedilir. Ancak, DİİB'in özel şartlar bölümünde yer almayan, işbu Genelge dahil DİR mevzuatına ilişkin tüm şartların yerine getirilmesi firmaların sorumluluğundadır.

(3) İlk defa DİİB müracaatında bulunacak olan firmaların, belirtilen adreste üretim faaliyetinde bulunup bulunmadığı, kapasite durumu ve sair konulardaki tespitlere yönelik olarak ilgili Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne başvurması ve söz konusu başvuru neticesinde düzenlenecek

olan belgenin, DİİB başvurusu sırasında DYS üzerinden sunulması gerekmektedir.

(4) Firmaların faal durumda olduklarının tespit edilebilmesini teminen; “son döneme ait elektrik faturası (üretim tesisine ilişkin) ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tahakkuk fişinin” bir takvim yılı içerisinde yapılacak olan ilk DİİB başvurusu sırasında DYS üzerinden ibrazı gerekmektedir. Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahibi olan firmaların, ilk DİİB başvurusu hariç, söz konusu belgeleri ibrazı gerekmemektedir.

(5) Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası ve Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi firmalar hariç ilk DİİB’de azami ihracat taahhüt miktarı, kapasite raporunda belirtilen yıllık üretim kapasitesinin belge süresine tekabül eden kısmının 1/4’ü kadar olabilir. İlk DİİB’de azami miktarda ihracat taahhüdünde bulunulduğu durumda, belge ihracat taahhüt miktarının, belge kapsamında gerçekleştirilen ihracat miktarı kadar artırılması uygun görülebilir.

Örnek 1:

Madde adı: PVC profil, Kapasite raporunda kayıtlı yıllık üretim miktarı: 1.200 ton DİİB süresi: 9 ay İlk DİİB azami ihracat taahhüdü miktarı: (Yıllık üretim kapasitesi) x (9 ay/12 ay) x 1/4 = (1.200) x (9/12) x (1/4) = 225 ton (azami)

(6) Kapasite raporunun tek vardiya esasına göre hazırlanmış olması ve firmada vardiyalı çalışılması söz konusu olduğu için toplam üretim kapasitesinin fiiliyatta kapasite raporunda belirtilenden fazla olması halinde, DİİB başvurularında uygun görülebilecek azami ihracat taahhüt miktarı, ilgili ticaret ve/veya sanayi odasından alınacak olan ve kaç vardiya çalışıldığını açıkça belirtir yazının DYS üzerinden sunulmasını müteakip, vardiyalı toplam üretim kapasitesi üzerinden hesaplanır.

(7) DİİB başvurularında, ithalata ve ihracata konu ürünlerin miktarlarının iki birimli beyan edilecek olması ve bu birimlerden birinin “kg” olması halinde, “kg” şeklindeki beyanın ikinci birim olarak yapılması esastır.

(8) DİİB başvurularında yer alacak tüm ürünler, belge ihracat ve ithalat listelerine, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde bu ürünlere karşılık gelen 12’li bazda GTİP’leriyle kaydedilir.

DİİB İthalat Listesine İlişkin Hükümler

MADDE 6 – (1) Aşağıda belirtilen eşyaların "DİİB ile İlgili İthalat Listesi"ne eklenmesine ilişkin talepler; bu eşyaların sadece Tebliğ'in 7'nci maddesindeki katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi hükümleri çerçevesinde yurt içi piyasadan temin edilmesi ve/veya Tebliğ'in 38'inci maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen belgeden belgeye teslim hükümleri çerçevesinde [ithal lisansı (kota) ve/veya gözetim belgesi gibi korunma önlemleri haricinde] değerlendirilir.

a) Madeni yağ üretimine yönelik baz yağlar,
b) Portland çimentosu, c) 38.26 Gümrük Tarife Pozisyonu altında yer alan "biodizel ve bunların karışımları" üretimine yönelik yağlı tohumlar, bitkisel yağlar ve benzeri tarım ürünleri, ç) Basit geri dönüşüm/işleme faaliyetlerine yönelik, hurda veya atık niteliğindeki (çapak, pul, takoz, defolu-kırık ürün vs. şekilleri dahil) plastik, tekstil, kauçuk ve benzeri ürünler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Özel Hükümler

DİR Kapsamında Özel Düzenlemeye Tabi Eşyalar

MADDE 7 – (1) Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği'nin Ek-1 sayılı listesinde tanımlanan 39.01, 39.02, 39.04, 39.05, 39.06, 39.07, 39.08 ve 39.12 Gümrük Tarife Pozisyonlu ürünlerin DİİB kapsamında eşdeğer eşya olarak ithalatı yapılamaz. Söz konusu ürünlerin mezkûr Tebliğ'in Ek-1 sayılı listesinde tanımlanan eşya olmaması halinde ise, söz konusu Tebliğ'in 11'inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen Üretici Belgesi ve analiz sertifikasının ilgili gümrük idaresine ibraz edilmesi kaydıyla eşdeğer eşya olarak ithalatına izin verilir.

(2) Sabun ihracatı ile ihracat sayılan satış ve teslimi taahhüdüne karşılık Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 15'inci fasılı kapsamında yapılacak olan yağ ithalatında, ithal edilecek ürünlerin söz konusu cetveldeki "Eşya Tanımında" "Teknik ve/veya sınai amaçlar için kullanılan (insan gıdası olarak kullanılan ürünlerin imalinde kullanılanlar hariç)" ibaresi bulunan yağlar olması esastır.

(3) Hurda veya atık niteliğindeki (çapak, pul, takoz, defolu-kırık ürün vs. şekilleri dahil) plastik, tekstil, kauçuk ve benzeri ürünlerin ısıl işleme tabi tutularak granül formuna dönüştürülmesine yönelik faaliyetler basit geri dönüşüm/işleme faaliyeti olarak değerlendirilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM DİİB Süreleri ve Azami Döviz Kullanım Oranları

DİİB Süreleri

MADDE 8 – (1) Kimya (kimyasallar ve kimyasal ürünler, plastik, kauçuk vb.), toprak (çimento, cam, seramik ürünleri ile diğer metalik olmayan mineral ürünler) ve sağlık endüstrileri (eczacılık ürünleri, medikal ürünler vb.) ürünlerinin ihracatı ile ihracat sayılan satış ve teslimine yönelik olarak düzenlenecek DİİB'lerin süresi 8 (sekiz) aydır. Diğer taraftan, DİİB süreleri, piyasa dinamikleri ve dış ticaret politikaları da göz önünde bulundurularak, ürün ve/veya ürün grupları özelinde daha kısa süreli olarak uygulanabilir.

Azami Döviz Kullanım Oranları MADDE 9 – (1) İhracat:2006/12 sayılı Tebliğ kapsamında düzenlenecek olan DİİB'lere ilişkin azami döviz kullanım oranları, alt sektörler itibarıyla aşağıda sıralanmaktadır: - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (kâğıt esaslı olanlar hariç) için %75, - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı için %45, - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı için %80, - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı için %60, - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı için %75, - Çimento, cam, toprak ve seramik ürünleri imalatı için %60, - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı için %60,

(2) İhracat:2005/2 sayılı Tebliğ kapsamında düzenlenecek olan DİİB'lere ilişkin azami döviz kullanım oranları için söz konusu Tebliğ'in 9'uncu maddesi dikkate alınır.

(3) DİİB kapsamındaki bedelsiz ithalatta, DİİB süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra geri gelen işlem görmüş ürün için yeni bir DİİB düzenlenmesi halinde yeni belgede ve DİİB kapsamındaki yurt içi alımlarda döviz kullanım oranı aranmaz.

(4) Farklı azami döviz kullanım oranlarına tabi işleme faaliyetlerinin aynı DİİB kapsamında gerçekleştirilmesi halinde, düşük olan azami döviz kullanım oranı esas alınarak işlem tekemmül ettirilir

(5) Belgenin sektörü, belgeye konu edilecek işleme faaliyetinin kapsamına girdiği sektör esas alınarak başvuru aşamasında Bakanlıkça belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Birim Kullanım, Fire ve İkincil İşlem Görmüş Ürün Oranları

MADDE 10 – (1) DİİB düzenlenmesi aşamasında; a) Birim kullanım, fire ve ikincil işlem görmüş ürün oranları için kapasite raporunda belirtilen oranlar esas alınır

b) Firma tarafından, aynı üretim süreci için, ilgili üretim sürecine ilişkin kapasite raporunun geçerlilik süresi içinde alınmış olan İhracat:2006/12 sayılı Tebliğ'in Ek-3'ünde belirtilen ekspertiz

raporları da söz konusu kapasite raporunun geçerlilik süresinin sonuna kadar DİİB düzenlenmesine esas kabul edilebilir.

c) Birim kullanım, fire ve ikincil işlem görmüş ürün oranlarının işbu fıkranın (a) ve (b) bentlerine göre net olarak tespit edilememesi veya söz konusu oranlarda tereddüt hasıl olması halinde, belge süresi içerisinde alınacak olan, İhracat:2006/12 sayılı Tebliğ'in Ek-3'ünde belirtilen ekspertiz raporu marifetiyle tevsik edilmesi kaydıyla firma beyanı esas alınabilir.

ç) Bakanlık, gerekli görmesi halinde, beyan edilen birim kullanım, fire ve ikincil işlem görmüş ürün oranlarına ilişkin olarak, kapasite raporunu veya ekspertiz raporunu düzenleyen ticaret ve/veya sanayi odası, üniversitelerin ilgili bölümleri ve ilgili olabilecek meslek kuruluşları dahil gerek gördüğü kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanacak raporların ibrazını talep edebilir.

(2) Birim kullanım, fire ve ikincil işlem görmüş ürün oranlarına ilişkin bu madde çerçevesinde belirlenen esaslarla DİİB düzenlenmiş olması, DİR mevzuatı hükümleri çerçevesinde firma sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. DİİB'de kayıtlı birim kullanım ve fire oranları, DİİB kapsamında temin edilen hammaddelerin işlenmesi sırasında dikkate alınabilecek olan azami oranları göstermektedir. İşleme faaliyetini müteakip, birim kullanım ve fire oranlarının DİİB'de kayıtlı oranlardan daha düşük gerçekleşmesi sonucu, DİİB kapsamında temin edilen girdilerle ihraç edilenden daha fazla asıl işlem görmüş ürün elde edilmiş olması veya temin edilen girdilerin tamamının ihraç edilen ürünler bünyesinde yurt dışı edilememiş olması halinde, elde edilen fazla asıl işlem görmüş ürünün de ihraç edilmesi veya fazla durumda kalan asıl işlem görmüş ürün ve/veya yurt dışı edilememiş fazla girdiler (DİİB'de öngörülenin üstünde çıkan ikincil işlem görmüş ürünler dahil) ile ilgili olarak serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre işlem yapılması gerekmektedir.

(3) İşleme faaliyeti sonucunda, ithal üründen ortaya çıkacak ikincil işlem görmüş ürünün DİİB ihracat listesine eklenmesi gerekmektedir. Söz konusu ikincil işlem görmüş ürünün DİİB ihracat taahhüdünün kapatılmasından önce ihracı, gümrük mevzuatı çerçevesinde gümrük idaresi gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi, çıkış hükmünde gümrüğe teslimi veya serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre işleme tabi tutulması gerekmektedir.

(4) DİİB kapsamında ihracatı kg üzerinden yapılacak olan veya birim kullanım hesabı kg-kg üzerinden yapılan ürünlerin belge birim kullanım hesabında, ihracata ilişkin gümrük

beyannamesi “Net Ağırlık (kg)” alanında beyan edilen ihraç ürün ağırlığını oluşturan tüm girdilerin, belge kapsamında temin edilmeyecek girdiler de dahil, dikkate alınması esastır.

Örnek 1: Plastik granülden mamul, baskılı, tek veya çok katlı plastik ambalaj film ihracatına yönelik olarak düzenlenecek olan bir DİİB’de, ihraç konusu ürün net plastik granül birim kullanım oranı 1-1 (1 kg ihraç ürün karşılığı 1 kg plastik hammadde) olması mümkün değildir. İhracata ilişkin gümrük beyannamesinde net kg ağırlığına dahil olan diğer tüm girdilerin (kuru mürekkep, lak, vernik, reçine, çok katlı ürünlerde tutkal/yapıştırıcı, sertleştirici, masura vs. tüm girdiler) DİİB birim kullanım hesabında dikkate alınması esastır. Bununla birlikte, belge kapsamında temini talep edilmeyecek girdilerin, belge ithal listesine eklenmesine gerek bulunmamaktadır.

Örnek 2: Polivinil klorürden (PVC) mamul pencere profili ihracatına yönelik olarak düzenlenecek olan bir DİİB’de, ihraç edilecek olan üründe kullanılması kuvvetle muhtemel conta ile lamine PVC profilinde kullanılan laminasyon folyosu, tutkal başta olmak üzere ihracata ilişkin gümrük beyannamesinde net kg ağırlığına dahil olan tüm girdilerin belge birim kullanım hesabında dikkate alınması esastır.

ALTINCI BÖLÜM Çeşitli Hükümler
Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 12 – (1) İşbu Genelge kapsamında ortaya çıkabilecek özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlemeye Genel Müdürlük yetkilidir.

(2) İşbu Genelge’de düzenlenmeyen hususlarda İhracat:2008/1 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Hakkında Genelge hükümleri esas alınır.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) İşbu Genelge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) İşbu Genelge’yi Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yürütür.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) İşbu Genelge’nin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen ve taahhüt hesabı henüz kapatılmamış olan DİİB’lerde, bu Genelge’nin lehe hükümleri uygulanır

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) İşbu Genelge’nin 8’inci maddesinin birinci fıkrasında yer verilen 8 aylık belge süresi uygulamasına ilişkin düzenleme 01/12/2025 tarihinde yürürlüğe girer

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.

Ticaret Bakanlığı İçin Tıklayınız.